

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa w języku polskim: **Diagnostyka niedostosowania społecznego**

Nazwa w języku angielskim: **Diagnostics in social maladjustment**

Karta przedmiotu ważna od roku akademickiego: **2026/2027**

Kierunek studiów: **Pedagogika**

Poziom studiów: **Studia I stopnia**

Forma studiów: **Niestacjonarne**

Profil: **praktyczny**

Specjalność: **Resocjalizacja z kryminologią**

Język wykładowy: **polski**

Jednostka prowadząca: **Wydział Nauk Społecznych i Technicznych**

Opiekun przedmiotu: **dr hab. Rafał Czachor, prof. UJW**

OBCIĄŻENIE STUDENTA

Kategoria	Wykład	Projekt /Laboratorium	Konwersatorium/ Ćwiczenia
Liczba godzin zajęć dydaktycznych organizowanych przez uczelnię			20
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta			75
Forma zaliczenia			Zaliczenie na ocenę
Liczba punktów ECTS			3

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

1. Zaliczony przedmiot Psychologia rozwoju i osobowości

CELE PRZEDMIOTU

C1	Nabycie zaawansowanej wiedzy z diagnostyki w wychowaniu resocjalizującym
C2	Nabycie umiejętności posługiwania się odpowiednimi metodami, technikami i narzędziami diagnostycznymi
C3	Przygotowanie do rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu pedagoga resocjalizacyjnego

PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ – PEU

Z zakresu wiedzy:

PEU_W01	Student posiada zaawansowaną wiedzę dotyczącą sposobu projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej; zaawansowaną wiedzę o metodach, technikach, narzędziach diagnozowania potrzeb uczestników działalności resocjalizacyjnej oraz zna zasady i normy etyczne obowiązujące w diagnostyce resocjalizacyjnej
Z zakresu umiejętności:	
PEU_U01	Student potrafi, w stopniu zaawansowanym, posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu diagnozowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych w kontekście pracy resocjalizacyjnej; przedstawiać własne pomysły, sugestie wątpliwości popierając je argumentacją w kontekście teoretycznych i metodologicznych założeń diagnozy negatywnej i pozytywnej w resocjalizacji; diagnozować złożone sytuacje resocjalizacyjne
PEU_U02	Student potrafi adekwatnie analizować i stosować diagnozę psychopedagogiczną w resocjalizacji, analizować diagnozę deficytów i potencjałów, prezentować i analizować modele diagnostyczne, stosować diagnozę źródeł nieprzystosowania społecznego, analizować i stosować diagnozę osób zagrożonych i nieprzystosowanych społecznie, analizować i interpretować diagnozę kryminologiczną.
Z zakresu kompetencji społecznych:	
PEU_K01	Student jest gotów do wykazywania konieczności i gotowość do zasięgania opinii ekspertów w rozwiązywaniu problemów diagnostycznych, z którymi nie potrafi sobie poradzić; do budowania relacji diagnostycznej opartej na zaufaniu między podmiotami diagnozy; do doceniania tradycji i dorobku w zakresie diagnostyki w wychowaniu resocjalizacyjnym oraz wykazuje gotowość do ich kontynuacji i poszerzania o nowe obszary i procedury badawcze. Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym oraz wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć: Ćwiczenia		Liczba godzin
Ć 1	Zapoznanie studentów z wymaganiami i warunkami zaliczenia. Zakres i obszary diagnozy resocjalizacyjnej.	2
Ć 2	Podstawowe metody, techniki i narzędzia stosowane w diagnostyce resocjalizacyjnej- diagnoza pozytywna i negatywna.	2
Ć 3	Diagnozowanie warunków procesu resocjalizacji.	2
Ć 4	Warunki instytucjonalne i środowisko wychowawcze instytucji resocjalizacyjnej.	2
Ć 5	Diagnozowanie jako kompetencja profesjonalna. Etyczne i normatywne wyznaczniki procesu diagnozowania.	2
Ć 6	Diagnozowanie potencjału readaptacyjnego i kapitału wspierającego.	2
Ć 7	Diagnoza niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży.	2
Ć 8	Diagnoza przestępczości osób dorosłych.	2
Ć 9	Studium przypadków: diagnoza dzieci i dorosłych.	2
Ć 10	Kolokwium i zaliczenie przedmiotu	2
Razem		20

STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE	
	1. Prezentacje multimedialne 2. Studium przypadków - pozwoli studentom na lepsze zrozumienie różnych kontekstów i czynników wpływających na zjawisko niedostosowania społecznego 3. Analiza mediów: analiza artykułów prasowych, filmów, programów telewizyjnych lub innych mediów dostarczy przykładów niedostosowania społecznego oraz będzie prowadziła do dyskusji na temat sposobu, w jaki media przedstawiają to zjawisko i jego skutki społeczne. 4. Grupowe projekty badawcze: studenci będą mogli przeprowadzić własne badania na temat różnych aspektów niedostosowania społecznego. Pozwoli to na praktyczne zastosowanie wiedzy i umiejętności diagnostycznych. 5. Dyskusje grupowe: pomogą w rozwijaniu krytycznego myślenia i umiejętności argumentacji.

**METODY I FORMY OCENY
OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Formy oceny (F lub P)*	Numer efektu uczenia się	Metody oceny osiągnięcia efektu uczenia się
F Ćwiczenia	PEU_W01, PEU_U01, , PEU_K01	1. Ocena zrozumienia przez studentów poprzez zadawanie pytań w czasie rzeczywistym, dotyczących analizowanych przypadków, obejmująca również umiejętność studentów w wykorzystywaniu teorii i narzędzi diagnostycznych do analizy przypadków. 2. Ocena z pisemnej analizy artykułów prasowych, filmów lub innych mediów pod kątem ich związku z tematyką niedostosowania społecznego. 3. Ocena prezentacji końcowej, indywidualnego wkładu każdego studenta oraz efektywności pracy zespołowej. 4. Ocena aktywnego udziału w dyskusjach, umiejętności studenta wyrażania własnych poglądów oraz argumentowania swoich stanowisk oraz przygotowanie krótkiej analizy przypadku na podstawie diskutowanych tematów.
P Ćwiczenia	PEU_W01, PEU_U01, PEU_U02, PEU_K01	Średnia ocena, obejmująca oceny ze studium przypadków, ocenę z pisemnej analizy mediów, ocenę z prezentacji końcowej z projektu badawczego oraz ocenę za dział w dyskusji.

*F – ocena formująca (w trakcie semestru), P – ocena podsumowująca (na koniec semestru)

**KRYTERIA OCENY
OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Nr PEU	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra
PEU_W01	Student rozumie podstawowe pojęcia związane z niedostosowaniem społecznym, takie jak marginalizacja społeczna, wykluczenie społeczne, przemoc, itp.	Student potrafi rozpoznać przykłady niedostosowania społecznego w różnych kontekstach społecznych oraz rozumie mechanizmy powstawania i utrzymywania się niedostosowania społecznego oraz jego skutków dla jednostki i społeczeństwa.	Student w stopniu zaawansowanym zna teorie i badania związane z niedostosowaniem społecznym oraz potrafi je skutecznie zastosować w analizie złożonych problemów społecznych.
PEU_U01	Student potrafi rozpoznać przykłady niedostosowania społecznego w różnych kontekstach społecznych.	Student potrafi analizować złożone przypadki niedostosowania społecznego, uwzględniając różnorodne czynniki i konteksty społeczne.	Student potrafi krytycznie oceniać różne podejścia teoretyczne oraz praktyki interwencji w obszarze niedostosowania społecznego, uwzględniając ich zalety i ograniczenia.
PEU_U02	Student potrafi wskazać czynniki biologiczne, psychologiczne, społeczne i kulturowe wpływające na powstawanie i rozwój	Student potrafi proponować kreatywne i skuteczne strategie interwencji w przypadkach niedostosowania społecznego, uwzględniając	Dodatkowo, student posiada doskonałe umiejętności komunikacyjne, wykazując się klarownością w prezentacji

	niedostosowania społecznego.	różnorodne aspekty problemu.	własnych poglądów oraz w argumentacji swoich stanowisk.
PEU_K01	Student ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych wobec osób niedostosowanych społecznie. Aktywnie uczestniczy w zajęciach, biorąc udział w dyskusjach, zadając pytania i angażując się w działania grupowe	Student dodatkowo potrafi uzasadnić konieczności prowadzenia diagnozy, ewaluacji i refleksji nad tymi działaniami oraz wykazuje inicjatywę i samodzielność w poszukiwaniu dodatkowych źródeł informacji oraz w realizacji zadań projektowych lub badawczych.	Student dodatkowo potrafi wdrożyć zasadę indywidualizacji działań oraz wykazuje się kreatywnością i innowacyjnością w poszukiwaniu nowych sposobów diagnozowania i interweniowania w przypadkach niedostosowania społecznego oraz w rozwiązywaniu problemów związanych z tym zjawiskiem

LITERATURA PODSTAWOWA	
1. Diagnoza resocjalizacyjna: wybrane zagadnienia (red.) A. Wojnarowska, Lublin 2010. 2. Wysocka E., Diagnoza pozytywna w resocjalizacji. Model teoretyczny i metodologiczny. Katowice 2015. 3. "Diagnoza psychologiczna dzieci i młodzieży", H. H. Snyder i A. M. Snyder - Wydawnictwo: PWN; 2019. 4. "Handbook of Socialization: Theory and Research" redagowana przez J. E. Gruseca i P. D. Hastingsa - Wydawnictwo: Guilford Press; Najnowsze wydanie: 2021.	
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA	
1. Niewiadomska i in., Readaptacja społeczno-zawodowa więźniów- narzędzia do diagnozowania potencjału readaptacyjnego i kapitału wspierającego. Lublin 2014. 2. Tomczak J., Ziętara R., Kwestionariusz diagnozy i narzędzia badawcze w terapii pedagogicznej, Kraków 2022. 3. Wysocka E., Wybrane problemy diagnozy niedostosowania społecznego- obszary, modele, zasady i sposoby rozpoznawania zjawiska. Chowania 2006,t.2(27) 4. Raport z fazy diagnozy, Kondycja i dobre praktyki pomocy ludziom bezdomnym w sześciu obszarach: streetworking, praca socjalna, 5. Chwaszcz J. i in., Innowacyjne narzędzia do mierzenia potencjału readaptacyjnego osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym. Warszawa 2015 6. "The Social Psychology of Aggression" autorstwa B. Berkowitz - Wydawnictwo: Springer; 2022. 7. "Children Who Fail at School But Succeed at Life" autorstwa M. Ruttera - Wydawnictwo: Routledge; Najnowsze wydanie: 2018. 8. "Handbook of Behavioral and Emotional Problems in Girls" redagowana przez C. R. Reynolds i K. J. V. Joanning - Wydawnictwo: Springer; Najnowsze wydanie: 2019.	
ŹRÓDŁA ELEKTRONICZNE	

MACIERZ POWIĄZANIA

EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU **Diagnostyka niedostosowania społecznego**

Z EFEKTAMI UCZENIA SIĘ NA KIERUNKU: **PEDAGOGIKA**

Efekt uczenia się	Kod efektu kierunkowego	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne
PEU_W01	K_W09	C1	Ć1-Ć10	1,2,3,4
PEU_U01	K_U02	C2	Ć1-Ć3, Ć9	1,2,3,4
PEU_U02	K_U02	C3	Ć1-Ć10	1,2,3,4
PEU_K01	K_K02, K_K03	C1-C3	Ć1-Ć10	1,2,3,4